

2023_Anul Aurel C. POPOVICI (XVI): căsătoria ... s'a redus la un simplu act de vânzare? - căsătoriile din amor neînfrânat de puterea minții!
- să scape de „holteiatul tomnatic”?

tribunism
șagunism
Aurel C. Popovici

Viena
Biserica Sf. Treime

Cine poate da ceva din ceea ce nu are?

Ana Maria Polt
Aurel C. Popovici

simplu act de vânzare, cu strămutarea târgului în biserică?
bărbații cari lăcomesc la zestrea femeii?
din amor neînfrânat de puterea minții?
Cum să fie dreaptă în umbra unui obiect, când însuș obiectul nu este drept?

Forme și fond în cultură!
Anul tribunistului Aurel. C. Popovici

TRIBUNA 1884

Din revista „Familia” nr. 38 (21 sept. st.v./ 3 oct. st.n. 1886), reproducem continuarea articolului „Forme și fond în cultură”: «III. Viața familiară. (...) Fata? Dânsa, crescută în nevinovăția ei, după forme, s'a obicinuit de mult a vede în gândul său pe viitorul său mire, un om frumos, brun sau bălan etc. cu maniere fine, într'o poziție de „rang înalt” căci cunoștința că are o zestre mare și închipuirea că timpul petrecut cu „studiile” i-a dat numai decât o educație „înaltă” o face din vreme pretențioasă.

Prin urmare când a sosit peșitorul și după principala înțelegere în puncto zestre, când tinerii se află înaintea logodnei, fata se găsește într'o mare îndoială. **Învoirea ei în general este un lucru secundar în căsătoriile de această natură; nu ea se mărită, ci părinții o mărită**, prin urmare învoirea ei este mai mult rezultatul supunerii, de aceea prea ades se întâmplă că dânsa i se pare că în gândul ei mirele ei închipuit era mai cutare și cutare. Dar părinții prin alusiuni, sfaturi, câte odată chiar presiuni morale, o hotărăsc și copila rostește stereotipul „da”. În fine tratările s'au încheiat, preotul s'a împlinit funcțiunea și tinerii sunt căsătoriți, cu alte cuvinte **căsătoria – în casurile aceste – s'a redus la un simplu act de vânzare, cu strămutarea târgului în biserică**. Ce poate rezulta dar dintr'o căsătorie făcută de dragul mamonului zstreii, făcută în urma unei cunoștințe fugitive – ca să ni se permită - dar visitele ce se fac înaintea cununiei în formă de „visite de bon-ton” „de curtenire”, etc, toate **acestea nu sunt de natură a face posibilă o cunoștință temeinică, o pătrundere reciprocă în caractere între cei se-și „jură”**

credință pe viață, între cei ce au să devină un suflet în două trupuri, între cei ce sunt chemați să reproducă și crească membrii vrednici pentru o nouă generațiune a neamului, statului și a lumii, în fine **între cei ce au să trăiască o viață de om împreună în fericire, împărțind în faptă binele și răul în traiul pământesc?!**

Și sunt nenumărate casurile în cari căsătoria se face mai numai exclusiv sub presiunea zestrei. Mărginiți trebuie să fie toți acei candidați de însurătoare, cari fac lucru de importanță, ba mai ades punct hotărâtor din cestiunea zestrei femești. Banii ce-i aduce o femeie bărbatului său sunt un lucru care abia merită o superficială atențiune și **bărbații cari lăcomesc la zestrea femeii, cari privesc zestrea de o condiție de căpetenie în căsătorie, ar merita să devină slugi femeilor lor.**

Cel ce nu are convingerea, că este harnic să-și susțină femeia conform gradului ce ocupă în societatea omenească, după rezultatele silințelor, a activității sale bărbătești, acela păcătuiește dacă se căsătorește. Într'un om de bine, într'un bărbat crescut, ar trebui să se revolteze simțul onestității și toată energia sa bărbătească la gradul că va trebui să mărturisească că se vede silit a fi proptit în susținerea familiei sale de banii femeii, că **banii aceștia încă nu sunt ai femeii, nu dânsa i-a câștigat, ci i-a căpătat, i-a moștenit**; și a trăi în puterea vieții bărbătești, a susține o familie a sa din bani de cinste, este un lucru dejositor și acesta cu atât mai mult, cu cât este mai evident că cel ce s'a căsătorit cu femeia sa, îndemnat de idolul zestrei sale, acela a păcătuit în contra legilor firești, nu a prețuit pe femeie în calitățile sale, nu a voit să se căsătorească, ci să se îmbogățească de-odată, ca cu atât mare comoditate să poată trăi pentru satisfacțiunea trebuințelor său. (...)

Și putem admite oare, măcar posibilitatea fericirii în viața căsătorită, când femeia trebuie să se convingă, că **în momentul cel mai sfânt al vieții sale a fost marfă vândută?!** Iată dar **bogate izvoare de neînțelegeri, de necasuri, de suspinări**, de căință, ce are să îndure femeia, prea ades însă și bărbatul din cauză că s'a legat fără a fi gândit ce face, s'au însoțit pe viață, oameni ce nu s'au cunoscut pe sine, dar cu atât mai mult ș-au cunoscut pertinențele materiale în zestre, rang, vinituri etc.!

Altă specialitate în căsătorii sunt **căsătoriile din amor neînfrânat de puterea minții**. Se îndrăgostesc tinerii între cele mai variate împrejurări și numai decât se fac legăturile căsătoriei, neținând nici o seamă de șoaptele minții și formându-și o judecată favorabilă la graiul tainic al minții aservite inimii. Alții se căsătoresc pentru că legile firei i silesc sau că prejudecățile sociale - convenții omenești îi constrâng, se căsătoresc dară ca să fie scutiți de clevetirile unora și altora, **să scape de „holteiatul tomnatic”**. Este prin urmare evident, că **cele mai multe căsătorii se fac din motive străine tainei căsătoriei**, de aceea este și espicabilă nemulțumirea cunoscută în starea căsătoriei. Motive străine îndeamnă pe tineri cari nu se cunosc sau își închipuiesc că se cunosc de ajuns, a se căsători. Nu-i vorba, vine vremea cunoștinței adevărate. În scurt după călătoria de nuntă, după lunile de miere, urmează de regulă amarnica decepțiune. **Puterile minții și ale inimii revin la cursul lor normal liniștit și căsătoriții încep încetul cu încetul a-și da pe față când unul când altul slăbiciunile, scăderile, obiceiurile rele etc, cu un cuvânt încep a se cunoaște, încep a vedea limpede ceea ce înaintea cununiei nu puteau vedea din o mulțime de cauze**. Dar cunoștințele făcute odată, urmează și variatele neînțelegeri și de aci nemulțumirea.

Dintre doi unul trebuie să renunțe la independența sa, să devină răbdător, indulgent, abnegat, cu un cuvânt trebuie să se jertfească. Clasa aceasta de familii trăește „bine”. Dar sunt multe - cele mai multe - familii în cari căsătoriții trăesc mai puțin „bine”, când adecă nici unul nici altul nu vrea să resigneze, nu

vrea să dea îndărăt, aci se părădesc ciocnirile vrednice în idei și fapte, iar în asemenea familii s'au jertfit amândoi educațiunii lor greșite. Cine a avut ocaziunea de a străbate cu o pătrunzătoare privire în deosebitele taine ale vieții familiare, acela de sigur a trebuit să se convingă, că căsătoria în cele mai multe cazuri și astăzi corespunde numirii sale primitive, „viața conjugală” căci într'adevăr precum se face în realitate, **este un greu jug căsătoria, cu deosebire însă pentru femei.** Înțelegem ca bărbatul să fie capul ocârmuitor, părintele îngrijitor și ocrotitor al familiei sale; dar nu vom înțelege nici odată, ca bărbatul singur că fie „voința absolută” în familia sa, astfel ca membrii acesteia să aibi cuvinte a se teme, ba chiar a tremura doar de „tata”. Cu toate aceasta însă, este foarte mare numărul acestor familii în cari raportul dintre bărbat și femei este cât se poate de încordat. Sau fameia tremură de frică, sau de forțata seriozitate a bărbatului ei și în acest cas dânsa tânjește în o adevărată viață de slugărnice și din contră; sau, dacă nu este întocmai roaba familiei sale, este obiectul nepăsării bărbatului ei. Cine nu cunoaște femei căsătorite cari abia cutează a se pune în înțelegere cu bărbații lor - de teamă - să nu capete v'un răspuns neașteptat. Pe de altă parte, cine nu cunoaște femei, cari sunt silite - și aceasta nu din lipsuri materiale - a-și petrece toată viața exclusiv numai cu îndeletnicirile casnice, concentrându-și întreaga lor viață în pregătirea sau controlarea pregătirii bucatelor, în curățire, în munca de mână pentru membrii familiei lor, cu un cuvânt într'o vecinică robie, fără a avea un interval cât de mic pentru recrearea sau distracțiunea lor și acesta din simplul motiv, că foarte rar întâlnim bărbați căsătoriți cari s'ar îngriji nițel și de vr'o desfătare pentru sclava familiei lor. (...) Și acum dela sine se înțelege, că numai greșită poate fi educațiunea ce o primesc copiii dela o mamă care însăși a fost crescută după șablon. **Cum să fie dreaptă în umbra unui obiect, când însuș obiectul nu este drept? Cine poate da ceva din ceea ce nu are?».**

Student fiind, la Viena, în 1888, Aurel C. Popovici se căsătorește cu Maria Ana Polt. Revista „Familia” nr. 43 (1888), publica o știre, la rubrica „Teatru și Musica”: «Dl. Aurel C. Popovici, cunoscut și'n coloanele foi noastre, din articolii săi interesanți ce a publicat înainte cu doi ani, la 4 novembre își va serba cununia cu dșora **Maria Ana Polt**, la Viena, în biserica gr.or. la Sfânta Treime».

(va urma)

Marius HALMAGHI

Sursa online:

<https://www.tribuna.ro/stiri/cultura/2023-anul-a-c-popovici-xvi-casatoria--sa-redus-la-un-simplu-act-de-vanzare-casatoriile-din-amor-neinfranat-de-puterea-mintii-sa-scape-de-holteiitul-tomnatic-169527.html>

În: *Tribuna*, 17 aprilie 2023